

Vraag nr. 498
van 15 april 2005
van de heer STEFAAN SINTOBIN

Wildschade – Regelgeving en vergoeding

De huidige jachtwetgeving houdt slechts in beperkte mate rekening met regionale problematieken betreffende wildschade.

Het betreft in eerste instantie het probleem van de niet-bejaagbare soorten die plaatselijk aanzienlijke schade kunnen veroorzaken (kolgans, kleine rietgans, kauw, Turkse tortel, enzovoort) of waarvan de populatiedruk sterk toeneemt. Anderzijds laten de openingstijden van de jacht niet altijd toe om de regionale beheersing van een wildschadeprobleem veroorzaakt door bejaagbare soorten, voldoende te ondersteunen met afschot.

Een mogelijke oplossing zou kunnen zijn om binnen de jachtwetgeving rekening te houden met de regionale problematieken, bijvoorbeeld door het opstellen van provinciale wildbeheersplannen, waar afschot als een flexibel maar controleerbaar instrument kan worden ingezet, aangepast aan de specifieke regionale problematiek. Zo zou overwogen kunnen worden om afschot regionaal en binnen een welbepaald kader mogelijk te maken op niet-bejaagbare soorten.

Het Jachtdecreet stelt duidelijk dat schade veroorzaakt door wild waarop de jacht sinds vijfjaar niet meer geopend is of dat afkomstig is uit een bosreservaat of een natuurreservaat waarin de jacht door de overheid volledig verboden is, vergoed wordt door de gewestdienst met afzonderlijk beheer Fonds voor Preventie en Sanering betreffende Leefmilieu en Natuur (art. 25). Toch loopt de procedure voor het verkrijgen van vergoedingen allesbehalve vlot. Er wordt in de wetgeving onvoldoende rekening gehouden met de schadegevallen door soorten die in de huidige wetgeving niet als wild worden beschouwd maar waarvan de populaties sterk toenemen.

1. Werd het probleem van de regionale beheersing van wildschade door niet-bejaagbare soorten reeds onderzocht ?

Zo ja, wat waren de bevindingen en welke aanpassingen aan de regelgeving werden er eventueel voorgesteld? Is de mogelijkheid

onderzocht om regionaal en binnen een welbepaald kader afschot mogelijk te maken van niet-bejaagbare soorten ?

Zo neen, wordt er een evaluatie van dit probleem in het vooruitzicht gesteld ?

2. Welke maatregelen neemt de minister om de decretaal ingestelde mogelijkheid tot vergoeding ten gevolge van wildschade te vertalen in een eenvoudige, maar objectieve en correcte administratieve procedure, waarbij duidelijke richtlijnen worden gecommuniceerd naar Aministratie, afdeling Bos en Groen, én naar de betrokken landbouwers ?

Is de mogelijkheid al overwogen om in het Fonds voor Sanering inzake Leefmilieu en Natuur een specifiek budget vast te leggen voor tegemoetkoming bij schadegevallen veroorzaakt door niet-bejaagbare (wild)soorten ?

Dat budget zou dan in overeenstemming moeten zijn met de werkelijke schade die in de praktijk wordt geleden.

Waarom wel of waarom niet ?

Antwoord

1. Er moet een onderscheid gemaakt worden tussen soorten die krachtens het jachtdecreet als wild zijn gerangschikt en de soorten die niet als wild zijn gerangschikt die bijgevolg niet onder de jachtreglementering vallen.

Soorten die niet onder de jachtreglementering vallen zoals de kauw en de Turkse tortel zijn volledig beschermd door de reglementering op de vogelbescherming en kunnen dus in principe niet bestreden worden.

De soorten die wel onder het jachtdecreet vallen zijn ofwel bejaagbaar (bv. wilde eend, grauwe gans) ofwel niet bejaagbaar (bv. kolgans, kleine rietgans).

De landbouw heeft vooral te maken met teelt-schade veroorzaakt door een beperkt aantal ganzensoorten, met name de kolgans, de kleine rietgans en de grauwe gans. De problematiek is

voornamelijk geconcentreerd in volgende gebieden:

- de Oostkust van West-Vlaanderen (regio De Haan - Zuienkerke - Blankenberge - Knokke-Heist - Brugge - Damme), waar grote aantallen kolganzen en kleine rietganzen overwinteren; daarnaast komt er een groeiende standpopulatie van grauwe ganzen voor.
- het krekengebied en de polders in het Noorden van Oost-Vlaanderen, waar een standpopulatie van grauwe ganzen voorkomt.

Zoals hierboven al gesteld kan de grauwe gans bejaagd worden en kan deze soort buiten de gewone jachtperiode ook bestreden worden. In het verleden kon deze soort alleen in Knokke-Heist worden bejaagd, waardoor er inderdaad sprake was van regionale jacht, maar door een toename van deze soort is zij sinds een aantal jaren in de rest van Vlaanderen bejaagbaar gesteld.

De situatie met de kolganzen en kleine rietganzen ligt daarentegen anders: deze soorten komen hier alleen tijdens de wintermaanden (november-maart) voor en vertrekken rond half maart opnieuw naar het Noorden (Siberië, Spitsbergen) om er te broeden. Vlaanderen draagt een internationale verantwoordelijkheid in de opvang van deze overwinterende vogels: meer dan 60 % van de totale (Europese) biogeografische populatie van de kleine rietgans overwintert immers in het vogelrichtlijngebied Poldercomplex aan de Oostkust. Het openen van de jacht op deze soorten is bijgevolg niet aan de orde. Een permanent jachtverbod op niet jaagbare wildsoorten hoeft nochtans geen probleem te vormen voor de landbouwer op voorwaarde dat die landbouwer een beroep kan doen op een goede en vlotte vergoedingsregeling. Op dit vlak zijn er inderdaad problemen.

2. Artikel 25 van het jachtdecreet bepaalt dat schade veroorzaakt door niet jaagbaar wild of wild afkomstig uit natuur- of bosreservaten waar de jacht door de overheid volledig is verboden, door het Mina-fonds wordt vergoed. Op grond van artikel 24 van hetzelfde decreet moet

de schadelijder hiervoor een gerechtelijke procedure inspannen bij de vrederechter.

De vrederechter moet een deskundige aanstellen die niet alleen de schade begroot maar ook moet uitmaken welke soort voor de schade verantwoordelijk is. Op basis van het deskundigenverslag en na het horen van de partijen velt de vrederechter een vonnis. Op basis van het vonnis kan de schadevergoeding worden uitbetaald. Deze omslachtige gerechtelijke procedure zit dus ingebakken in de regelgeving.

Wat kan hieraan worden gedaan? Ik verwijs naar een voorstel van decreet van uw collega Jos De Meyer van 23 februari II. tot wijziging van artikel 25, waarbij wordt voorgesteld de gerechtelijke procedure te vervangen door een ambtelijke procedure: de schade zou voortaan worden vastgesteld door ambtenaren van afdeling Bos & Groen en de administratie Landbouw waarna de schade kan worden vergoed.

Ik denk dat het invoeren van een ambtelijke procedure een goede zaak zou zijn voor de landbouwers die op deze wijze sneller zullen worden vergoed.

Niettemin kan men zich afvragen of een procedure tot vergoeding van wildschade volledig bij decreet moet worden geregeld. Wellicht is het raadzamer om het principe van de ambtelijke procedure in het decreet in te schrijven maar de Vlaamse Regering te machtigen nadere procedureregels uit te vaardigen. Deze werkwijze heeft als voordeel dat de procedure relatief soepel kan worden aangepast indien dat nodig mocht blijken.

Omdat een soepeler procedure hoogstwaarschijnlijk tot meer shadedossiers zal leiden, zal er voldoende budget moeten worden voorzien voor schadevergoedingen; het behandelen van een groot aantal shadedossiers vergt daarnaast vermoedelijk bijkomend personeel voor zowel afdeling Bos & Groen als administratie Landbouw. De budgettaire consequenties moeten dus ook in rekening worden gebracht.

3. Er is momenteel geen specifiek budget voorzien voor schade veroorzaakt door volledig beschermde diersoorten.

Artikel 52 van het natuurdecreet biedt hiervoor wel een rechtsgrond, aangezien wordt bepaald dat dergelijke schade, voorzover zij niet redelijkerwijs kon worden voorkomen, wordt vergoed door het Mina-fonds volgens de voorwaarden bepaald door de Vlaamse Regering.

Ik heb mijn administratie (afdeling Natuur) gevraagd een regeling voor te bereiden die hieraan uitvoering moet geven. Pas na goedkeuring ervan door de Vlaamse Regering kan een budget worden voorzien.

Wat de kauw betreft wordt momenteel onderzocht of het wenselijk is deze soort te laten bestrijden. Een eventuele aanpassing van het beschermingsregime van de kauw zal kaderen in een bredere aanpassing van de vogelbeschermingsreglementering die momenteel door de administratie wordt voorbereid.